

oprettedes 1861, med det ældre Geheimearkiv til en Enhed under et fælles Navn. Denne Tanke er delvis i det Mindste, allerede ført ud i Livet ved den førnævnte kongelige Resolution af 1882. Denne kongelige Resolution kunde jo imidlertid kun holde sig paa det rent administrative Omraade, saa at den kun kunde foretage en Omfordeling af Arkivmaserne i selve Arkivet, medens den jo ikke kunde omordne de egentlige Embedsforhold. Dette sker derimod ved dette Lovforslag, idet det her foreslaas, at der i Hovedarkivet, som denne Del af Rigsarkivet herefter skulde kaldes, ansættes en Rigsarkivar, to Arkivarer, af hvilke den ene skal staa i Spidsen for det tidligere Geheimearkiv og den anden for det tidligere Kongerigets Arkiv, og under hver af disse to Arkivsekretærer. Forjaavidt har hele Udvalget kunnet tiltræde Lovforslaget. Der vil derved i Hovedarkivet blive en Forøgelse af een Embedsmand. Hvilken af disse man maa kalde en ny Embedsmand, er ikke saa ganske let at sige, da de nuværende Embedsmænd jo have forskjellige Navne i Geheimearkivet og i Kongerigets Arkiv, og deres Lønninger ere fastsatte ved to forskjellige Lovningslove. Seg skal derfor ikke sige, om det er Rigsarkivaren eller den ene Arkivsekretær, der skal kaldes en ny Embedsmand. — Den anden Del af Lovforslaget gaar jo ud paa at træffe en Ordning med Hensyn til de lokale Arkiver. Det er ogsaa Noget, der sker efter Initiativ fra dette Things Side, idet der paa Finanslovene, jaavidt jeg husker fra 1881—84, aarlig blev givet en Bevilling til Undersøgelse af de lokale Embedsarkiver hele Landet over, og i Motiverne til dette Lovforslag vil man finde de væsentligste Resultater, som denne Undersøgelse førte til. Resultatet var jo ikke synderlig glædeligt, idet det viste sig, at de lokale Arkiver ligge gjemte rundt omkring i Skjældere og paa Voster, udsatte for at ødelægges af Røtter, Mus, Jugtighed og al mulig Daarlighed. Saa at hvis man overhovedet sætter Pris paa at redde de lokale Arkiver fra Tilintetgørelse, saa er det paa høje Tid, at der bliver gjort Noget for at indsamle dem. Dette Lovforslag gaar med Hensyn til de lokale Arkiver ud paa at foreslaa, at der oprettes 3 Stiftsarkiver: et i Sjælland, et i Jyn og et her paa Sjælland. Udvalget har ogsaa ment, at man burde gaa denne Vej. Den anden Vej, man kunde gaa, at samle Alt paa et Sted her i Kjøbenhavn, vil skønde man ikke kan være blind for, at det havde nogen Fordel, sikkert møde, saa stor Modstand fra de lokale Interesser, navnlig for Sjælland, at den næppe

vil være praktifabel, og Udvalget har derfor ogsaa paa dette Punkt sluttet sig til Lovforslagets Grundtanke, at lade de lokale Arkiver blive hver i sin Landsdel. Derimod har man paa et enkelt Punkt ikke ment, at Lovforslaget har truffet det Rette, idet det gaar ud fra, at Sjælland i denne Henseende skulde deles i to Dele, af hvilke den sydlige Dels Arkivsager skulde føres over til det syngste Arkiv. Udvalget har anset det for rigtig, at der bliver et Arkiv, der omfatter hele Sjælland, da de Arkivsager, som angaa Sjællands lokale Administration, jo ville udgjøre en Enhed, og Sjælland desuden paa saa mange Maader har en særlig Udvikling baade i retslig og kirkeelig Henseende, at der sikkert ved et saadant jydsk lokalt Arkiv vilde komme et godt Grundlag til Veie for en Bearbejdelse af en særlig jydsk Historie, hvad man jo delvis vilde splitte eller forstyrre i det Dieblit, man førte Halvdelen af Sjællands Arkivsager over til Jyn. Udvalget har derfor foreslaaet at samle alle de jydsk Arkivsager i et jydsk Lokalarliv, medens man derimod deler Verne i to Dele, en østlig og en vestlig Sgruppe. Den østlige skal omfatte Sjælland og Volland-Falster, og for den skulde der oprettes et Arkiv i eller ved Kjøbenhavn. Man har foreslaaet at sætte „i eller ved“ Kjøbenhavn, da det mulig kunde være lettere at staffe tilstrækkelig Grund til Veie, enten paa Frederiksberg eller i en anden af Kjøbenhavns Nabo kommuner, hvis der ikke i selve Kjøbenhavn skulde kunne staffles en tilstrækkelig stor Grund uden altfor store Offre. Lovforslaget indeholder ikke nogen Bestemmelse om, hvor de lokale Arkiver udenfor det Cne i Kjøbenhavn skulle ligge. Udvalget har dog ment, det vilde være rettet at indsette Bestemmelser derom. For Thens Bedkommende giver Stedet sig jo naturligt, idet Odense jo, der baade som Midtpunkt for alle Jernbanelinierne og som den største By, frembyder sig som den naturligste Plads for et saadant Arkiv. For Sjællands Bedkommende har Udvalget næret noget større Tvivl. Der kunde jo være Tale om forskjellige Steder i Sjælland, naar man tager Hensyn til Beliggenheden, til Byernes Størrelse og deres Betydning, ogsaa deres historiske Betydning, men Udvalget er dog efter forskellige Overveielser kommet til det Resultat, at det naturligste Sted vil være at lægge det jydsk Arkiv i Viborg. Det har derved dels ladet sig lede af Hensyn til, Viborgs Beliggenhed, dels af Hensyn til, at der fra Viborg foreligger et Tilbud om en meget heldig Grund for et saadant Arkiv, og dels af Hensyn til Viborgs historiske Betydning, samt ogsaa til,